

Elevhälsoplan

Gåvsta skola

2022/2023

2022-08-18

1. Inledning

Hälsa och lärande går hand i hand. Uppdraget för elevhälsan utgår ifrån skollagen. Elevhälsa handlar om att främja hälsa och skapa goda förutsättningar för inläring och utveckling för alla elever. Arbetet med barn och ungdomars hälsa handlar om alla faktorer som påverkar hur barn och unga mår i och omkring skolan. I skollagen anges att elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Att främja hälsa innebär arbete på organisations- grupp- och individnivå. Eleverna ska ha tillgång till medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser.

Skolans hälsoarbete ska bedrivas målmedvetet och långsiktigt i huvudsak med förebyggande och hälsofrämjande arbeten och utveckla hela skolans vardag utifrån ett salutogent perspektiv. Detta innebär en helhetssyn på människan och handlar om att se vilka faktorer som skapar, främjar och bibehåller hälsa. Det betyder att eleverna ska uppleva skolan som meningsfull och ha möjlighet att förstå och påverka vad som händer dem där. Hälsa, lärande och trygghet är tre grundstenar i det hälsofrämjande arbetet.

Enligt skollagen skall skolan främja elevernas harmoniska utveckling till ansvars-kännande människor och samhällsmedlemmar. Vidare betonar skollagen att verksamheten i skolan skall utformas i överenskommelse med grundläggande demokratiska värderingar. Läroplanen beskriver skolans ansvar för att varje elev ska få grundläggande kunskaper och förståelse för den egna livsstilens betydelse för god hälsa. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. Skolan skall sträva efter att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. En förutsättning för ett meningsfullt hälsofrämjande arbete är att eleverna är delaktiga i planering, genomförande och uppföljning.

2. Syftet med elevhälsoplanen

Syftet med elevhälsoplanen är att beskriva elevhälsoarbetet, dess arbetsgång och ansvarsfördelning. Elevhälsoplanen ska vara ett stöd och ett verktyg i arbetet med att göra vår skola till en trygg och utvecklande mötesplats där alla elever ska lyckas. Detta sker i samverkan med elev och vårdnadshavare.

3. Mål med elevhälsoarbetet

Elevhälsoarbetet ska främst bedrivas förebyggande och främja en god lärmiljö för elevens lärande och hälsa. Det ska fokusera på att stödja eleverna så att de utvecklas och når de mål som beskrivs i läroplanen. Elevhälsoarbetet ska utgå från ett helhetstänkande.

Elever som till följd av en funktionsvariation har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka konsekvenserna av detta. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Elevernas vårdnadshavare ska hållas välinformerade och göras delaktiga i skolans elevhälsoarbete.

4. Elevhälsostödjande arbetsgrupper och aktiviteter

På Gävsta skola finns ett antal arbetsgrupper där personal och elever möts för samverkan kring den fysiska och psykosociala miljön i skolan samt stödjer elevernas utveckling mot god fysisk, psykisk och social hälsa.

Trygghetsgruppen arbetar för att stödja personal, elever och föräldrar i ärenden som rör diskriminering, trakasserier och kränkningar. Gruppens uppgift är att förebygga och främja kontakter med och mellan elever för att minimera diskrimineringar, trakasserier och kränkningar. Trygghetsgruppen samtalar med elever och följer upp kränkningens ärenden.

Hälso- och Trivselgruppen arbetar för hälsa och välmående genom att anordna gemensamma aktiviteter för hela skolan samt initiera och leda utvecklingsarbete med inriktning på hälsa och rörelse, bland annat genom arbetet med Trivselledare och aktiviteter på raster.

Gävsta skolas personal arbetar med IBIS– Inkluderande Beteendestöd i Skolan. Arbetet leds av skolans IBIS-grupp med representanter från skolans olika arbetslag och professioner. Skolans tre värdegrundsord är respekt – omtanke – ansvar. Personalen har arbetat fram olika arenor, t ex matsal, skolgård och lektion som tydliggör förväntningar och förhållningssätt i olika miljöer på skolan. Målet med IBIS är att bekräfta, belöna och stärka det positiva och minimera negativa attityder och beteenden.

Elevrådet bidrar till att alla elever på skolan kan känna att de är delaktiga i skolans verksamhet i stort. Här representeras alla åldrar på skolan. I elevrådet kan fattas beslut om till exempel intressedagar och olika aktivitetsdagar. Vid behov av inköp till verksamhet under raster fattas beslut av rektor.

Trivselledare organiserar aktiviteter på raster för eleverna. Målet är att öka trivseln, förebygga och mobbning. En trivselledare ska vara med och bidra till mer aktivitet, bättre sammanhållning och en tryggare skolmiljö. Eleverna utbildas i rollen som trivselledare, de får tips på hur de ska leda en lek och fokus läggs på värderingar som inkludering, vänlighet och respekt.

5. Ansvar för elevhälsoarbetet

Elevernas hälsa och välbefinnande i skolan är ett gemensamt ansvar för hem och skola. I skolan har rektor och biträdande rektor det övergripande ansvaret för elevhälsan. Mentorn eller läraren har det dagliga och praktiska ansvaret för sina respektive elevers kunskapsutveckling, hälsa och välbefinnande. Elevhälsoteamet arbetar förebyggande, konsulterande och direkt med elever som är i behov av särskilt stöd.

6. Sekretess

I de flesta fall kan samarbete kring en elevs problematik leda till att vårdnadshavare och/eller eleven samtycker till att lämna ut uppgifter.

För skolläkare, skolsköterskor, logoped, kuratorer, skolpsykologer och personal med specialpedagogisk kompetens gäller stark sekretess, vilket innebär att de får i normalfallet inte lämna ut uppgifter om en elev. Det får bara göras i undantagsfall och om det står klart att eleven eller de närstående inte lider men av att uppgifterna lämnas ut.

Ibland är det nödvändigt att lämna ut en uppgift för att en elev ska kunna få det stöd som hon eller han behöver. Då får elevhälsans medicinska insats under vissa förutsättningar lämna uppgiften till resten av elevhälsan eller den särskilda elevstödande verksamheten inom samma myndighet.

7. Elevhälsoteamet (EHT)

Elevhälsoteamet har i första hand ett konsultativt ansvar och består av biträdande rektor, skolsköterska, skolpsykolog, kurator och tre speciallärare. Teamet har tillsammans en bred kompetens om barns utveckling och kompletterar varandra genom sina olika specialkunskaper.

Teamet arbetar på organisations-, grupp- och individnivå. Fokus i arbetet ska främst ligga på förebyggande och hälsofrämjande insatser. Vid sidan om att undanröja hinder för elevens lärande och utveckling medverkar elevhälsan till att utveckla elevens lärmiljö och skolans värdegrund. Delar av teamet ingår även i skolans Trygghetsgrupp.

8. Mötesstruktur i elevhälsoteamet

Biträdande rektor leder arbetet för elevhälsan. Elevhälsoteamsmöten (EHT-möten) sker en gång i veckan på tisdagar. Vid dessa möten finns också möjlighet för personal att komma till mötet där pedagogerna har möjlighet att diskutera enskilda elever och grupper.

Mötet innehåller information av biträdande rektor, uppföljning av tidigare ärenden, genomgång av nyinkomna elevhälsoärenden, förebyggande och hälsofrämjande arbete, åtgärdsförslag och ansvar av respektive yrkeskategori - skolsköterska, skolpsykolog, kurator och speciallärare.

Förutom dessa möten håller EHT möten kring varje klass under läsåret. I dessa möten lyfter personalen tillsammans fram tre frågeställningar utifrån ett individ- och grupperspektiv:

- Vad fungerar i gruppen?
- Det här är svårt
- Det här oroar

Utifrån det som lyfts fram fokuseras sedan tankar och insatser till ett eller två områden. En uppföljning av arbetet sker efter ett antal veckor.

9. Ansvarsfördelning

Rektor

Elevhälsans arbete leds av biträdande rektor. Rektor har det övergripande ansvaret för elevhälsan på skolan. Beslut om stödinsatser och åtgärdsprogram fattas av rektor eller av biträdande rektor. Om det finns risk för att en elev inte når kunskapsmålen ansvarar rektor eller av rektor utsedd person för att behoven utreds skyndsamt och att särskilt stöd ges.

Rektor och biträdande rektor har även ansvar för dokumentation avseende utredning, åtgärder och utvärdering av de insatser som skolan genomför vilket dokumenteras i Prorenata.

Skolpsykolog

Skolpsykologens insatser består av kartläggningar av behov, samtal, konsultationer och handledning till personal. Skolpsykologen har kunskap om barn och ungdomar på både individ-, grupp- och systemnivå och genomför utredningar och bedömningar av elever med särskilda behov. Skolpsykologen kan ge råd och stöd till elever och anhöriga för att främja elevens inläring, utveckling och välbefinnande.

Skolsköterska och skolläkare

Skolsköterskan och skolläkaren ansvarar för den medicinska kompetensen inom elevhälsan. Skolsköterskan erbjuder och genomför hälsobesök innefattande hälsosamtal och hälsoundersökningar samt vaccinationer enligt fastställt basprogram. Skolläkaren ansvarar för medicinska bedömningar vid skolrelaterade hälsoproblem.

Skolkurator

Skolkuratorn står för elevhälsans psykosociala insatser och bidrar med socialt och psykosocialt perspektiv. Arbetsuppgifterna består till stor del av samtal såsom stöd-, motivations-, kris- och konfliktsamtal, liksom utredande, rådgivande och bearbetande samtal med enskilda elever och deras vårdnadshavare. Kuratorn utreder och bedömer vid behov elev eller elevgrupps sociala och psykosociala situation samt samarbetar och vidareförmedlar kontakter med olika aktörer utanför skolan. Kuratorn handleder lärare och vid behov riktade grupper.

Specialpedagog/speciallärare

Speciallärarna arbetar nära lärarna för att ha god kännedom om elevers behov av specialpedagogiska insatser. Detta sker bland annat genom screeningar, kartläggningar och kontinuerlig uppföljning av elevernas utveckling. Tillsammans med lärarna uppmärksammar specialläraren elever i behov av särskilt stöd. Vid komplicerade skolsituationer arbetar specialläraren tillsammans med övriga i EHT eller med lärarna för att anpassa skolsituationen som att den blir så gynnsam för elevernas utveckling och trivsel. Specialläraren bedömer elevers behov av särskilt stöd och upprättar åtgärdsprogram tillsammans med lärare som genomförs, följs upp och utvärderas. Speciallärare ger specialpedagogiskt stöd till de elever som behöver särskilt stöd. I arbetsuppgifterna ingår även pedagogisk handledning samt att ha en konsulterande roll i pedagogiska frågor.

SYV – Studie- och Yrkesvägledare

Studie- och yrkesvägledaren arbetar med att informera och vägleda elever inför kommande gymnasie- och yrkesval. Information och vägledning sker såväl i klassrumsmiljöer som genom enskild vägledning inför deras fortsatta utbildning och yrkesval.

Lärare, mentor och arbetslag

Lärare/mentor har det primära ansvaret för att uppmärksamma sina elevers hälsa samt för det pedagogiska arbetet att möta behovet hos varje enskild elev på skolan.

Elevhälsoarbetet ska utgå från ett helhetstänkande med inriktning på att skapa miljöer som främjar lärande, en god utveckling och en god hälsa hos varje elev. Lärare/mentor ska tillsammans i arbetslagen uppmärksamma och sätta in åtgärder för elever som uppvisar svårigheter och riskerar att inte nå målen. I arbetslagen, som har regelbundna träffar, sker också en stor del av planeringen i elevhälsoarbetet.

Lärarens eller mentorns viktigaste uppgifter är att skapa en god och förtroendefull relation med sina elever så att det känns naturligt att samtala om såväl kunskapsutveckling som sociala frågor. Läraren/mentorn följer sina elevers skolarbete och dokumenterar löpande deras kunskapsutveckling.

Varje läsår, i samband med utvecklingssamtal, upprättar klassläraren/mentorn tillsammans med elev och vårdnadshavare en individuell utvecklingsplan (IUP). Syftet med IUP är att läraren/mentorn, elev och vårdnadshavare tillsammans sätter upp mål för elevens lärande på kort och lång sikt. Alla elever på låg- och mellanstadiet ska ha en IUP. Vissa elever har anpassningar som ska dokumenteras i UNIKUM. Några få elever har efter samråd i elevhälsoteamet (EHT) ett av biträdande rektor beslutat åtgärdsprogram.

All personal inom skolan och fritidshemmet

All personal har ett ansvar att anmäla till rektor om de får kännedom om att en elev utsätts för kränkning. All personal anmäler till rektor om det befaras att en elev inte kommer att uppnå kunskapskraven eller uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation samt anmäler via rektor om ett barn far illa enligt socialtjänstlagen. All personal har tystnadsplikt eller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen.

9. Forum för samverkan med vårdnadshavare

Utvecklingssamtal

Minst en gång per termin ska eleven, elevens vårdnadshavare och läraren ha ett utvecklingssamtal. Samtalet handlar både om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling i förhållande till läroplanen, kursplaner och kunskapskrav. Utvecklingssamtalet är en mycket betydelsefull del av arbetet med elevens skriftliga individuella utvecklingsplan.

Elevhälsomöte

EHM är ett möte kring enskild elev som leds av rektor eller biträdande rektor. Rektor eller biträdande rektor kallar vårdnadshavare till möte. Berörd personal och vårdnadshavare deltar, ibland även elev. Syftet kan vara både att samråda och att fatta beslut kring den enskilde elevens skolsituation.

Föräldramöten

Föräldramöten anordnas på skolan varje läsår.

Samordnad Individuell Plan (SIP)

Samordnad individuell plan, SIP, är en plan som ska upprättas om en elev har behov av insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård och om det finns behov av samordning. Planen ska upprättas tillsammans med elevens vårdnadshavare. Eleven kan också delta beroende på ålder och mognad. Socialtjänst och hälso- och sjukvård är skyldiga att ta initiativ till SIP om behov finns, men även skolan kan föreslå SIP och delta vid upprättandet av planen. I planen tydliggörs vem som ska göra vad och när.

10. Frånvarorutiner

Enligt skollagen omfattas barn som är bosatta i Sverige av skolplikt från höstterminen det år de fyller sex år. Skolplikten innebär både att eleverna har rätt till undervisning och att de är skyldiga att vara närvarande vid alla schemalagda aktiviteter. All frånvaro registreras i det digitala systemet Skola24.

Rutiner för frånvarokontroll

Vårdnadshavare kontaktar skolan och anmäler sjukdom eller frånvaro då en elev inte kan komma till skolan. Detta bör ske före kl. 7.45.

Frånvaron registreras på skolan i Skola 24.

Vid ogiltig/oanmäld frånvaro kontaktas vårdnadshavare av lärare samma dag senast 10.30 efter frånvarotillfället.

Riktlinjer vid längre eller upprepad frånvaro

- All frånvaro över 15% följs upp av EHT två gånger per termin.
- Mentor ansvarar för att ta reda på vad frånvaro över 15 % beror på. Tillsammans med EHT, lärare och vårdnadshavare görs insatser för att öka närvaron.
- Anmälan till görs Skolpliktsbevakningen när en elev har en oroande hög frånvaro.
- Vid hög frånvaro görs "Kartläggning del 1" med eleven och "Kartläggning del 2" med vårdnadshavare för att få en bild av orsakerna till elevens frånvaro.
- Skolan kan även i samråd med vårdnadshavare ansöka om skolkoordinator för ökad skolnärvaro.
- Elever med hög frånvaro och som är anmälda till Skolpliktsbevakningen följs upp genom "Hemkommunens uppföljning" och "Uppföljning av elevs frånvaro".
- Anmälan till socialtjänst då skolans insatser inte räcker eller det finns oro kring eleven.

11 Arbetsgång för elev i behov av stöd

Alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt.

Arbete med extra anpassningar

Det är mentors eller lärarens ansvar att tillsammans med arbetslaget uppmärksamma de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. I grundskolan utgår bedömningen från hur eleven utvecklas mot att nå kunskapskraven i olika ämnen i årskurserna 3, 6 eller 9. I fritidshemmet utgår bedömningen från hur eleven utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanens andra del.

Elevers behov av stöd tillgodoses genom extra anpassningar. Personalen som arbetar i klassen diskuterar kontinuerligt i arbetslaget extra anpassningar i lärmiljön som kan främja elevens inlärningssituation. Vid behov kan även Centrala elevhälsan kontaktas. De extra anpassningarna dokumenteras i Unikum. Samtal förs regelbundet mellan mentor, speciallärare, elev och vårdnadshavare om elevens utveckling och vilka extra anpassningar som görs.

Intensifiering av extra anpassningar

Om en elev trots extra anpassningar riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska de extra anpassningarna intensifieras och anpassas ytterligare utifrån elevens behov. Elevhälsoteamet bör konsulteras. Om eleven befars att inte uppnå kunskapskraven trots de extra anpassningarna ska anmälan om särskilt stöd göras till elevhälsoteamet.

Anmälan till rektor om elevs stödbehov

Om en elev befars att inte uppnå kunskapskraven eller om annan oro för elevens framtida utveckling finns anmäls detta muntligt eller skriftligt till någon i elevhälsoteamet. Anmälan behandlas av elevhälsoteamet.

Beslut om utredning av elevs behov av särskilt stöd

Rektor eller biträdande rektor beslutar om utredning av elevs behov av särskilt stöd. Ansvarig för utredningen kan vara mentor eller någon i elevhälsoteamet.

Utredning av elevs behov av särskilt stöd

Mentorn meddelar vårdnadshavarna att det finns behov av att utreda elevens eventuella behov av särskilt stöd. I de fall som elevens vårdnadshavare motsätter sig en utredning kan skolan ändå välja att göra en utredning av skolsituationen om det bedöms som nödvändigt. Utredningen genomförs utan onödigt dröjsmål. Den utredning som görs av elevens eventuella behov av särskilt stöd syftar till att ge skolan ett tillräckligt underlag för att förstå varför eleven har svårigheter i skolsituationen och vilka stödinsatser som skolan behöver sätta in. Rektor tar beslut om eventuella stödbehov.

Råd och handledning

Barn- och elevhälsan inom Uppsala kommun tillhandahåller konsultation/handledning, föreläsningar, vissa utredningar och koordinatörer för ökad skolnärvaro.

13. Extra anpassningar och särskilt stöd

Extra anpassningar

Utredningen kan visa att en elev inte är i behov av särskilt stöd. I dessa fall görs bedömningen att skolan ytterligare kan utveckla de extra anpassningarna. Extra anpassningar dokumenteras i Unikum. I de fall utredningen visar att det inte finns behov av särskilt stöd, fattar rektor beslut om att inget åtgärdsprogram behöver utarbetas.

Särskilt stöd

Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd, ska rektor besluta att skolan upprättar ett åtgärdsprogram. Beslut kring utredning av en elevs behov av särskilt stöd samt åtgärdsprogram skickas hem till vårdnadshavaren som kan överklaga beslutet.

Genomförande

Mentor och speciallärare upprättar åtgärdsprogram i samråd med elev och vårdnadshavare. Så snart åtgärdsprogrammet är beslutat ska mentorn/speciallärare informera berörd personal som

inleder arbetet med att genomföra åtgärderna. Beslutet om åtgärdsprogram läggs in i ProReNata, och skickas hem till vårdnadshavare.

Uppföljning

Med uppföljning avses den ansvariga personalens kontinuerliga arbete med att följa upp åtgärderna i vardagen. Varje person som ansvarar för en åtgärd ser då till att det som är bestämt verkligen genomförs, och bedömer fortlöpande om det egna arbetssättet är effektivt eller om det måste förändras för att eleven ska ges förutsättningar att utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen.

Utvärdering

En utvärdering med en analys och helhetsbedömning av hur extra anpassningar och särskilt stöd har fungerat, görs av berörd personal. Extra anpassningar utvärderas i samband med utvecklingssamtal. Utvärdering av åtgärdsprogrammet sker på valt beslutat datum. Utvärdering av åtgärdsprogram läggs in i ProReNata. Utvärderingen kan leda till slutsatsen att stödåtgärderna bör fortsätta och ett nytt åtgärdsprogram upprättas eller att de inte längre behövs och åtgärdsprogrammet avslutas.

Dokumentation

Dokumentation är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet och grunden för uppföljning och utvärdering av verksamheten. I det digitala systemet ProReNata samlar EHT-teamet all dokumentation gällande en elevs behov, samt genomförande och uppföljning av insatser. Journalföring och hantering av den medicinska och psykologiska, liksom logopedernas journal ska ske i enlighet med gällande lagstiftning och föreskrifter.

Elevhälsoteamet dokumenterar själva sina insatser och kontakter i ProReNata.

13. Övergångar

Att skolbyte och övergång mellan skolformer fungerar är en betydelsefull faktor för en god skolgång. Förskola, grundskola och gymnasieskola organiserar och förbereder övergångar så att den nya verksamheten kan möta alla barn utifrån sina förutsättningar.

Studie- och yrkesvägledare har en avgörande roll inför och under övergången till gymnasiet. Mentorerna har kontakt med gymnasiesamordnare vid behov.

14. Uppföljning och utvärdering av elevhälsans arbete

Elevhälsoplanen och elevhälsoarbetet ska följas upp och utvärderas varje år. Utvärderingen sker genom att följa upp måluppfyllelse, utförda aktiviteter och formulerade mål för verksamheten. Rutiner samt de olika professionernas insatser och uppgifter för elevhälsoarbetet följs upp och utvärderas. Vid varje läsårsstart behöver planen uppdateras och göras känd hos skolans personal.

15. Dokument som kompletterar Gävsta skolas lokala elevhälsoplan

- Skolverkets allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram
- Anmälan till socialtjänst och polis “Ska vi ringa polisen?”
- Plan mot diskriminering och kränkande behandling
- Handlingsplan för särskilt begåvade barn och elever
- Riktlinjer frånvaro och ledighet “Anmälan vid upprepad eller längre frånvaro”
- Krisplan
- Skolverkets stödmaterial “Övergångar inom och mellan skolor och skolformer”